

2007/4

DUBEN

Poutník

časopis Obce unitářů v Brně

POUTNÍK

Obsah čísla 4/2007 – 95 - XIV

J. Plotěná:	Obnova	1
	Pozvání na „otvírání“ studánek	1
	Blahopřání	2
M. Šubartová:	Velikonoční festival	2
Bernard:	Modlitba	3
N. F. Čapek:	Tvůrčí náboženství	3
M. Škárová:	Otvírání studánek	5
E. a P. Dobšíkovi:	Přiblížme se životu	7
M. Holla:	O dracích, o mládí a tak	11
P. Sedlák:	Života běh	12
J. Plotěná:	Stýskání	13
M. Šubartová:	Otazník	13
M. Šubartová:	Velikonoční pesach	14
J. Hepp:	Nezapomenutelný výlet	16
M. Šubartová:	Hledám Tě a volám v temnotách	18
P. Sedlák:	O vědcích a vědátorech	18
M. Lustig:	„Cimprlich“	20
	Errata	
	Úřední hodiny J. Plotěné a J. Heppa	
	Program OUB	

Obnova

Letošní zima nezima byla jako bezesná noc, skoro stále jarní počasí a žádný zimní odpočinek. Spánek - podmínka odpočinku a obnovy nenastal a už je tu astronomické jaro. Zima se možná ještě trochu vyřádí ve snaze dohnat co zanedbala, možná jí padnou za oběť nějaké květy a pak už se snad země opět zazelená. Obnova při podivném počasí a zmatení ročních dob je tedy na nás. Časy se mění, v řádu nastává chaos, roční období nejsou téměř rozeznatelná. Chaosu dovede podlehnout kdekdo a být také vnitřně chaotický, moudrý se tím však nedá zmást. Moudrý neodporuje chaosu, nebojuje, nenaříká, nenadává, kdo že ten chaos zavinil a že za starých dobrých časů bylo lépe. Moudrý zůstává bdělý ve svém vnitřním řádu, tímto řádem prakticky a účelně vybaven ne však k pošetilému boji vyzbrojen. Bere si svůj díl z hostiny života, teď a tady učí se rozumět chaosu i řádu. Je poutníkem někdy s jinými sdružený, občas i osamělým, ale stále sledujícím cestu, kterou právě kráčí. Jarním poutníkům vše dobré přeje

Jarmila Plotěná

Nechte se zlákat 6. května na výlet do přírody s „otvíráním“ studánek - sraz na Staré osadě u zastávky autobusu č. 201 do Křtin. Odjezd 9:16.

Romana a Jarmila při „otvírání“ studánky U srnce nad Adamovem 8. 5. 2002

BLAHOPŘÁNÍ

**všem členům i přátelům brněnské obce unitářů,
kteří se narodili v dubnu:**

- 5. 4. **Miloš Mikota,**
- 7. 4. **Pavel Padalík,**
- 14. 4. **Miloš Kopřiva,**
- 16. 4. **Miloš Kamenický,**
- 17. 4. **Hilda Adamová-Kopecká,**
- 23. 4. **Marie Mildorfová,**
- 28. 4. **Josef Hepp.**

Velikonoční festival

duchovní hudby v Brně představuje šest tradičních večerů v katedrále na Petrově mezi Květnou a Bílou nedělí. Jeho duchovní charakter čtyři monumentální skladby. Vstupní hudební veledílo Velikonočního festivalu reprezentuje Oratorium Stabat mater A. Dvořáka - neděle 1. dubna 2007, 19:30.

V pondělí 2. dubna 2007, (19:30) zazní v chrámu J. S. Bachovo mistrné oratorium s názvem - Jesu meine Freude - Ježíš moje radost.

V podání souboru Musica Bohemica zazní české duchovní skladby, i dosud neznámé - týkající se největšího svátku církevního roku, které byly objeveny a upraveny uměleckým vedoucím J. Krčkem se vstupní Modlitbou a Mší č. 3 (úterý 3. dubna, 19:30 hodin).

Význam a úcta ke křesťanské tradici velikonočního mysteria vynikne v posvátném prostředí svatopetrské katedrály a osloví niterně posluchače hudebními skvosty spirituálního charakteru.

Ve čtvrtek 12. dubna 2007 (19:30) se rozezní v katedrále sv. Petra a Pavla i mezinárodně laděné velikonoce anglickou sborovou tradicí přes Händla a klasiky dvacátého stol. Brittena Williamse až po dnešní dobu - spirituály z „apoštolů“ a žalmů.

Na Velký pátek s tématem - Přišel, aby spasil - zazní největší duchovní veledílo G. F. Händla - Mesiáš - inspirované biblickými texty, evangeliemi a prorocstvími o

Ježíši Kristu, Bohu, který se stal člověkem, aby vzal na svá bedra viny všeho lidstva a vykoupil je ze zavržení hříchu k věčné spáse. Majestátní veledílo se rozezná rovněž v 19:30 pod mohutnou chrámovou kopulí.

Završení šestnáctého ročníku Velikonočního festivalu duchovní hudby v neděli 15. dubna je nesené tematikou - Zbožný duch Evropy - který reprezentuje Mše as dur F. Schuberta, jehož génius vyjádřil hudbou ducha evropské zbožnosti 19. století, který se opětovně probouzí a proráží cestu ke světlu touhou po spojení se zjeveným Bohem v Ježíš Kristu.

Je pozoruhodné, že mezinárodní orchestr mladých je ozdoben příznačným názvem - Spirit of Europe - Duch Evropy - který je příslibem světelné budoucnosti vírou v Boha i nového člověka, vzdorujícího temnotám současného světa.

Miluše Šubartová

Modlitba

Pane zůstaň s námi

neboť se připozdívá.

Den se nachýlil a večery se dluží.

Čím blíže je konec světa -

vzrůstá nepravost a chladne láska.

Zůstaň s námi Pane, by nezhasly naše svítilny

Nad světem zapadá slunce spravedlnosti.

Lidské pokolení zebe mráz nepřátelství.

Noc nevěrnosti halí vše,

světlo pravdy hasne.

Zůstaň Pane, abychom neklesali s klesajícími.

V Tobě jediném je naše spása.

Hledíme k Tobě, abychom nezahynuli.

Pane, zůstaň s námi,

neboť se připozdívá...

Bernard z Clairvaux (1090 - 1153) - křesťanský mystik

Tvůrčí náboženství

Východisko

V ohledu náboženském můžeme rozlišovat dva druhy lidí. Jedni, kteří rádi slepě poslouchají cizí autority bez vlastního uvažování a slovo autority považují za naprosto správné a neměnné. Běda tomu, kdo by chtěl o autoritě pochybovat. Těmto lidem říkáme ortodoxové. Jejich autoritou mohou být na př. výroky starých církevních otců, starých písem, některým stačí i vesnický farář. Druzí rádi samostatně

hloubají o tom, co je jim k věření předkládáno, kritisují a snaží se podle svého rozumu a podle svých zkušeností utvořit si úsudek a názor vlastní. Ortodoxní říkají těmto lidem kacíři a my je nazýváme svobodomyšlnými. Směr autoritářský vede svou výlučností k nesnášenlivosti jiného mínění, kdežto chce-li člověk svobodomyšlný mít právo na vlastní názor, musí připustit, že i každý druhý má na něj právo. Smýšlení svobodomyšlných vede tudíž k snášenlivosti. Ortodoxním záležití především na tom, aby autorita jejich víry zůstala neotřesená. Naproti tomu svobodomyšlným vždy záleží více na životě než na věrouce a autoritách; záleží jim zejména na tom, jak se projevuje náboženství v životní praxi.

Křesťanství katolické i protestantské vyžaduje lidí spíše prvního typu, lidí podávajících se slepě autoritám. Proto svobodomyšlní byli od prvních i druhých pronásledováni, kdykoli byl k tomu dostatek moci. Lidé typu svobodomyšlného byli vždy, ale ztráceli se pod pokrývkou náboženství, jak mu rozuměla autoritářská většina. Ale postupem času se objevují častěji lidé svobodomyšlní, pak i celé skupiny a velická hnutí. Souvisí to s přibývajícím osvětou a s tím, že přirozeně bádavý lidský rozum počíná se v dějinách stále více a více hlásit ke svým právům. Svobodomyšlných v dobách pozdějších přibývá a dokonaleji se oprostují od nánosů myšlenek ortodoxních a autoritářských. Dějiny každého náboženství, tedy i křesťanství, jsou posety v každé době řadou projevů svobodomyšlnosti, která sem tam pronikla a zaskvítila nad většinou průměrnosti. Soubor těchto dvou směrů v náboženství budeme sledovat od samého vzniku křesťanství až do dnešních dnů. Oba směry tu byly už v dobách vzniku křesťanské autority a sváděly spolu boje, v nichž svobodomyšlní - mocensky slabší a ještě méně početní - podléhali. Ale později, hlavně pak v době nové, svobodomyšlní rostou a ortodoxních na všech stranách ubývá nebo se stávají nábožensky lhostejnými.

Uvidíme, jak tyto svobodomyšlní se během dějin pozvolna zbavovali nánosů autoritářství. Ti, kteří ze svobodomyšlných došli dnes nejdále a nejvíce se oprostili od staré ortodoxie, mají různá jména, nejčastěji však se nazývají unitáři. Tito vyrůstají z nehlubších stop historie svobodomyšlnosti a jsou proto ve svých názorech nejradikálnější. V dobách pozdějších se k svobodomyšlným přibližovaly také některé směry dříve ortodoxní, které nahlédly, že budoucnost patří svobodomyšlným a se starými autoritami to nelze myslit už tak vážně. Ty nejlépe vystihuje slovo „liberální“, které u nás znamená, že nejsou ani ortodoxní ani svobodomyšlní. Opustili totiž staré autority a ortodoxii, ale nestali se svobodomyšlnými, nýbrž zůstali na rozcestí a na kompromisech. Vývoj patrně i tyto liberální později přiřadí k svobodomyšlným, neboť se budou musiti vzdát svých kompromisů.

Tato knížka bude věnována svobodomyšlným. Ukážeme, jak se v dějinách objevovali, jak se jejich názory vyvíjely a v druhé části našeho spisu provedeme čtenáře dnešními názory svobodomyšlných, které se v obsahu liší od smýšlení těch, kteří žili na př. v třetím století po Kristu. Jaký pokrok od té doby učinila věda, vzdělání! Ale přece se svobodomyšlní jasně odlišují od vyznavačů absolutních autorit tím, že užívají svého rozumu ke kritice autorit a ke tvoření vlastního názoru. Vyznačují se snášenlivostí a důrazem na důsledky, jež má mít náboženství na způsob života.

Projdeme bludištěm sporů, porážek a vítězství, povedeme své čtenáře mezi potoky prolité krve, ale čím dále půjdeme, tím větší bude pochodeň světla, která nám bude svítit na cestu. Když projdete s námi touto poutí za svobodou lidské mysli, snad mnohému se uvolní poslední pouta, která omezovala jeho ducha, mnohý domyslí, nač dosud zapomínal a mnohý najde, co marně hledal.

A to je také naším přáním: sloužiti hledajícimu a pomáhati nalézajícím pravou cestu životem.

Dr. N. F. Čapek, K. Hašpl, Jar. Šíma

Otvírání studánek

Kantátu Otvírání studánek zkomponoval Bohuslav Martinů v roce 1955 na slova Miloslava Bureše, svého přítele z dětství v Poličce na Českomoravské vysočině. Bylo to ve Francii, čtyři roky před jeho smrtí, kdy už téměř jistě věděl, že domů z exilu se nikdy nevrátí. Zemřel ve Švýcarsku v r. 1959 ve věku 69 let. Kantáta o studánkách, napsaná pro sóla, sbor, recitátora, dvoje housle, violu a klavír se tak stala radostnou i bolestnou vzpomínkou na domov a mládí...

Čištění a slavnostní „otvírání“ studánek bylo v oblasti Poličky, Žďáru nad Sázavou a Nového Města na Moravě od pradávna známým a udržovaným lidovým zvykem, svědčícím o vztahu k dobré, zdravé vodě - o její životní důležitosti pro přírodu, rostliny, zvířata i lidi.

Brněnští unitáři se pokusili uskutečnit svou zkrácenou verzi básně Otvírání studánek M. Bureše poprvé v r. 1996 u Janáčkovy studánky nedaleko myslivny Lišky Bystroušky u Bílovic n. Svit. Část textu se pokoušíme i zpívat podle Boh. Martinů a věříme, že nám velký skladatel odpouští naše nedokonalosti!

Od té doby si vždy „v té májové době“ volíme některou ze studánek v okolí

Iva v roli královničky při „otvírání“ studánky jménem „Pocta vodě“ nad Ořešínem 2. května 2004

Brna. Je jich zde hodně - hlavně v areálu Masarykova lesa (v širokém okolí Adamova), což je název pro „školní lesní podnik“ náležející lesnické fakultě dnešní Mendelovy univerzity. Od r. 1919 je o tento les pečováno z hlediska mnoha funkcí, mezi nimiž je velký důraz kladen i na funkci rekreační a estetickou. Vždy zde působili lesníci vyznačující se nejen vysokou profesní úrovní, ale také hlubokou pokorou a láskou. Budovali zde studánky, pomníčky a památníky nejen významným lesníkům, ale i básníkům a spisovatelům, v jejichž tvorbě je les životně důležitým tématem - a to vše nazvali Lesnický slavn.

K vyhlédnuté studánce vždy přicházíme nějakými zajímavými cestičkami a po „otevření“ studánky pokračujeme dále tak, že z toho vznikne celodenní poznávací i meditační cesta. Jako dávní poutníci se taktó snažíme trochu poznat sami sebe i jeden druhého a prožít ve svém nitru pocit celistvosti se vším, co kolem sebe vidíme, cítíme, tušíme...

Letos půjdeme ze Křtin ke studánce u Srnce (nad silnicí mezi Babicemi a Kanicemi) a dále do Bílovic nad Svitavou. U Křtin si prohlédneme nově zbudovanou Křížovou cestu s pohledem na Santiniho poutní kostel jména Panny Marie, potkáme několik pomníčků a skončíme v Bílovicích u Lišky Bystroušky, R. Těsnohlídka, S. K. Neumanna a Leoše Janáčka. Bude to naše dvanáctá „studánková“ výprava!

Milada Škárová

**Studánko, hubánko,
studánko, Rubínko,
buď vždycky čistá
a pro zdraví jistá.
Dej hodně šťávy jitroceli,
pomoz také poli,
ať dá hodně žita
i dobrýho zeli.
Od lesa vyjdi ven,
aby měl hodně vláhy len
a hospodyně
dobré vody u kamen...**

*Ukázka z veršů
Otvírání studánek*

*Takto se „otvírala“ Lolkova
studánka u Bílovic 9. 5. 1999*

Studánka U srnce nad Adamovem 8. května 2002 - příprava na „otvírání“

Přibližme se životu

Kdo si myslí, že dnešní věda, která udává „tón“, má „patent“ na pravdu, ten se mýlí. Její hledisko je příliš jednostranné.

„Moderní věda má pravdu v tom, co říká, a nepravdu v tom, co zamlčuje.“ (Heisenberg) Vycházejíce z toho, ptáme se, jak máme poznávat, co věda, posedlá jen tím viditelným, ztratila ze zřetele?

Potřebujeme k tomu od základu odlišné metody. Dokonce musíme zapojit jiné *docela nové poznávací prostředky*. (Rudolf Steiner míní, že jsou v každém člověku, jen jsme je dosud v sobě neprobudili k činnosti.)

Vedle střizlivého, distancovaného zjištění a myšlení, jehož silnou stránkou je rozlišování, avšak slabinou poznávání v souvislostech, je nutno vyvinout poznávací postup vhodný pro zúčastněné poznávání.

Objektivní poznání tohoto světa, jež má určitě své oprávnění, je třeba rovnocenně doplnit poznáváním subjektivním.

Nepozorovat jen nezúčastněně to vnější, tedy fenomény. Musíme být vnímavější k působení jevů vnějšího světa na nás. Jde tedy o osobní vztah, o individuální sou-

znění. Do jaké míry se nám to podaří, to bude rozhodující pro vytvoření vlastního přístupu k světu. Dnes jej potřebujeme více, než kdy jindy. Nebezpečí, že se jednotlivec ocitne v izolaci je veliké. V podstatě je tenhle problém religiozní povahy a týká se pocitu sounáležitosti ke světu.

Myslet a současně cítit

Za celý den nám projde hlavou mnoho myšlenek. Také city nám vstupují do duše. Někdy zřetelně, jindy mlhavěji.

Musíme se přiučít dvěma věcem, máme-li myšlení a cítění, jež se dnes rozcházejí, zase spojit. Naše myšlení stále více prociťovat. Někteří to nazývají myšlení srdcem, jiní emocionální inteligence. Obráceně to platí také: uvědoměle pronikat ponurými pocity a odstraňovat je. Prožívat city, proteplovat myšlenky. O to jde, když se znovu přibližujeme k těmto, pro nás životně důležitým, elementárním hodnotám.

„Člověk je králem když sní, žebrákem když myslí“ (Hölderlin)

Takzvaně strážlivým myšlením se uzavíráme skutečnosti plné života a odsuzujeme se k ochuzenému životu na okraji. Když však sníme, a naše vědomí se náhle rozšíří, podílíme se na úplně jiných skutečnostech, jež nám běžně zůstávají vzdálené. Probuzení může být prožíváno jako malé odumření, jako nepříjemné vypadnutí z povznesenosti do vyšších souvislostí.

Usnutí by pak naopak odpovídalo ponoření do značně rozšířeného prožívání světa. Kdo medituje, nebo jiným způsobem do svého života zařazuje přestávky, ten se nepokouší o nic jiného, než vkládat do svého denního vědomí „noční elementy“. Ostré hranice mezi spaním, sněním a bdělostí tím nabývají na poslušnosti, takže nás v bdělém stavu mohou sytit i „plody noci“.

Nemusí být snadné se v tom cvičit.

Učme se umění žít

Chceme-li věřit Beyusovi, pak nejde bez umění, vzhledem k ozdravujícímu pokroku lidské kultury - skoro nic.

„Umění je podle mého mínění jedinou evoluční silou. To znamená, že pouze lidská kreativita může změnit poměry.“

Jak máme rozumět tomu, co zde Beyus tak vehementně tvrdí? Je mnoho cest vedoucích k poznávání světa. Ta první schůdná, proto společensky vhodná, spočívá do jisté míry v jeho uchopení. Kdo pevně uchopí, určitě ví, co od světa chce. Jeho intence jdou s rozhodností směrem „mít“.

Úplně jiný přístup by byl spíše zkoumat, „ohmatávat“, naslouchat, vyzvídat. Zde ustupuje cílená intence do pozadí. Jsme vůči světu naladěni tak, jako by nám měl něco sdělit, odhalit nám tajemství. Projevuje se zdrženlivost a otevřenost, ba i připravenost být dojat, třebaš i zraněn. Předpokladem tohoto postoje je senzibilita a

nepředpojatost. Tím je míněna cesta umělce. O něm jistě mluví i Josef Beyus. Kreativní člověk je tedy také vnímavý. Musíme opustit představu, že umělci jsou lidé, kteří čerpají jen sami ze sebe. V jistém smyslu to sice souhlasí, je to však formulováno zavádějícím způsobem.

Rádi podléháme přesvědčení, že tvořiví umělci jsou do sebe pohroužení lidé, odcizení světu. Něco ze svého nitra vytvoří a potom nás s tím konfrontují. Tato představa se mně zdá velmi pochybená. Pracují z bezprostředního přiblížení světu. Jen když se mu velmi senzitivně otevřou, mohou tvořit. To musí vždy předcházet dílu, které v umělcově představě vzniká a dostane pak tvar.

Umělec nikdy vnější svět nekopíruje tak jak jej vnímáme, ale vytváří „otisky“ svého vlastního zvnitřnění světa a sil, které v něm tvořivě působí.

Přibližovat se opatrně této síle znamená pojmát život jako umění a stále se v tom zdokonalovat.

Moderní umění je výzva

Neobjektivní umění má povahu výzvy. „Nezobrazuje nic viditelného, ale zviditelňuje,“ řekl svého času Paul Klee. Co že zviditelňuje? To, co jsme dříve neviděli, duchovní obsah, „vnitřní“ stranu jevů.

Moderní umění obrací pozorovatele k sobě samému a vyzývá ho: Podívej se do sebe! Tam nalezněš svět. Přinejmenším to, co tě s ním spojuje. V tomto ohledu připadá umění důležitá úloha, zejména v naší době. Neustále nás vyzývá, abychom se přibližovali sami sobě.

Jsou zde však i síly protichůdné: odvracejí od skutečnosti, odvracejí nás od nás samých. Tohle průmyslové odvětví nabylo gigantických rozměrů. Kdo se nemá na pozor, ten je vtažen do jeho víru.

Mnozí vidí v umění příjemnou, povznášející činnost. Kdo s tímto očekáváním přistupuje k modernímu umění, připadá si zklamán. Proto se mnohý člověk zlobí a odvrací se od moderního umění.

Dokázat se oddat

V době, kdy se tolik cení uvolněnost, mělo by dostat šanci nové porozumění pro umění. Umělecký přístup k světu totiž vyžaduje, abychom se cvičili ve schopnosti oddat se. Mnohým to připadá těžké. Je s tím spojena ztráta sebekontroly a strach z konfrontace s nepředvídatelným. Ten musíme překonat. Odvážní budou bohatě odměněni. Zjistí, že tenhle způsob poznávání světa v nás uvolňuje síly, které nutně potřebujeme k nalezení sebe samých.

Nakonec cvičení

Sedněte si před strom. Dívejte se na něj dlouho a velmi soustředěně. Budete se divit. Ztotožněte se s tvarem a výrazem mohutného kmene. Vtělte se do jeho vznosné

přímosti. Zkuste prociťit jeho pevnost vrostlou do země. Nechte se okouzlit jeho jediným listem, sledujte obrysy stromu, zúčastněně se oddejte pocitům. Prociťte korunu ubíhající ve špičatém tvaru do vzdušného, prosvětleného prostoru a pak zpět.

Jinak je to s tvořením dřeva. Zde jako báseň strom propojuje matérii, soustřeďuje všechny síly, tvoří výhony, větve, kmen. Dávají mu pevnost a trvalost na místě, z něhož roste. Takto pokračujte a sledujte, co ve vás vyvolává a co vnímáte. Nic nesmí zůstat cizí a pouze na povrchu. Se vším se musíme zdůvěrnit. Taková tichá pozorování potřebují klidné chvíle a musí se cvičit dlouho. Nejde o nic menšího, než o probouzení nových poznávacích způsobů.

Nebudte zklamáni, když výsledky prvních pokusů nebudou valné. Co se zpodobňuje ve stromu, najdeme znovu v sobě samých: oddání a zdrženlivost, otevření se a opětovné uzavření. Postupně se stane tehle původně „vnější strom“ součástí nás samých. To nejnvtitnější najde odpovídající výraz ve vnějším, třebas pozorovaném stromu. Aniz to zřetelně pozorujeme, udělali jsme zase krůček k vlastnímu nitru.

Každý „skutečný život čerpá sílu ze setkávání.“ (Buber) Mohli bychom dodat: kde nedochází k setkávání, tam život odumírá - v nás i mimo nás.

Pohled zpět, shrnutí, výhled

Jde o vzájemné pronikání stromu a člověka, nikoliv o rozlišování - to stojí úsilí. Kdo se pro to docela vědomě nerozhodne k cíli nedorazí. Dlouho musíme předmět (strom) pozorovat, nespěchat.

S vnějším registrováním a pojmenováním jsme brzy hotovi. Inklinujeme pak k tomu, že považujeme věc za vyřízenou. Je však nutné, abychom se na předmět, který pozorujeme, dívali dětskýma očima a sledovali jeho jednotlivé znaky: kůru, větve, tvar listů, korunu atd. Jaké pocity to v nás vyvolává? Jaké asociace či vzpomínky?

To, co bylo na počátku laskavé pozorování, nyní vníká do nás - slyšíme a cítíme. V tom ještě nejsme cvičeni. Jako děti jsme takhle zúčastněně a přirozeně celostně vnímali. Ani jsme jinak nemohli. Tuhle schopnost jsme postupem času ztratili, když jsme si začali uvědomovat jednotlivé předměty. Nyní usilujeme o její znovuzískání.

Nalézt jazykové vyjádření

Je často obtížné zřetelně formulovat své zážitky. Nalézt vhodná slova pro to, co jsme objevili, je vysloveně obtížné. Není divu, vždyť se pohybujeme v neznámých oblastech. Znovu a znovu se o to pokoušet je nezbytným krokem uvědomění. Náš běžný jazyk stačí k vyjádření vnějších zážitků. Cítíme, že to do jisté míry zvládáme. Obvykle však je obtížné nacházet slova pro oblast nadsmyslově duchovní.

Rudolf Steiner sám tuto „překladatelskou“ práci - a o to se vskutku jedná - pokládal za práci nejtěžší. Je to vždy zápolení, zvažování, zkoušení, a považujeme za štěstí, když se skutečnosti krok za krokem přiblížíme. Ale vzápětí už narážime na „úskalí“. Co se totiž zdá srozumitelné jednomu, je pro jiného, jemuž bych to chtěl také svěřit,

sotva pochopitelné. Slova, pojmy, se musí v rozmluvě pečlivě vysvětlovat, opisovat, mnohostranně diferencovat. I tato poněkud namáhavá cesta se může velmi osvědčit. Společné snažení o vhodná slova vytváří jakési hluboce vzájemné pouto. Ruku v ruce postupujeme na objevitelské cestě.

Tímto způsobem získané vnitřní obrazy jsou to nejindividuálnější, co vůbec existuje. Ty pevně spojují. Tím jsme se dostali tam, kde už tušíme eminentně pedagogický význam tohoto cvičení. Když jsme v předchozím vysvětlovali zvnitřněné vnímání, dotkli jsme se metodického základu. To je skutečná alfa a omega veškeré výuky, zejména přípravy na vyučování. To je to, co Rudolf Steiner myslí, když opakovaně připomíná, že waldorfská pedagogika je především specifická „metodika vyučování a učení“.

„Vše vnější je do tajemství povýšené nitro.“ (Novalis)

Být učitelem, vychovatelem znamená nepřetržitě se cvičit v umění postupně rozumět tajemnému nitru člověka, jež se skrývá v jeho vnějších projevech. Děti po tom touží. To dává smysl vnitřnímu životu. Ten ve světě naléhavě potřebujeme. Ve světě, ve kterém toho tolik spěje k zániku.

Výňatek z knihy antroposofického švýcarského pedagoga dr. Daniela Wirze: „Výchova je vztah“, kterou přeložili Eva a Pavel Dobšíkovi v roce 2006

O dracích, o mládí a tak

Tátovy draky létaly úžasně. Dělal draky osobité konstrukce – pravidelného šestiúhelníku. Jednou jsme s našim drakem vyhráli brněnskou drakyádu, která se konala na Kraví hoře. Draky ostatních byly sice ozdobné a pomalované, ale tátův čistě bílý, nezatížený ozdobami tohoto světa, vylétl nejvýš.

Většina lidí tam draka pouštěla na padesátimetrovém rybářském vlasci. Ne tak táta. Na podomácku vyrobeném navijáku měl těchto vlasců za sebe navázáno strašně moc. Když k nám tehdy přišla hodnotící komise, tak našeho draka nemohli na nebi vůbec najít. Viděli jen vlasec, který stoupal k nebi. Požádali nás tedy, abychom draka trochu stáhli dolů, aby se přesvědčili, že na vlasci nepouštíme orla. A v novinách pak byla fotka mé sestry, táty a mě s drakem.

Možná se ptáte, jak souvisí pouštění draků s nějakým duchovním tématem. Ni jak. Ale kdo hledá, nalezne, a kdo buší, tomu bude otevřeno.

Mohl bych tu psát o účtě k rodičům, ale budu psát o něčem jiném. Když jsem byl nedávno na pre-konferenci Sai mládeže v Berlíně, tak se mi tam zdál strašný sen. Díval jsem se v něm na sebe do zrcadla a mé vlasy byly pryč. Tedy po stranách hlavy ještě něco zbylo, ale nahore nic. Vypadal jsem jako táta. Byl to tak hrozný pohled, že jsem se vyděšen probudil. Až do rána jsem pak nezabral z obavy, že by se tato děsivá vize mohla opakovat.

A ráno jeden z řečníků povídal o tom, co to vlastně znamená být mladý, a o tom, že svámí (Satja Sai Bába) o jednom asi osmedesátiletém muži prohlásil, že je mladý. Na vysvětlenou potom dodal, že vlastnosti mládí jsou čistota, odvaha a entuziasmus.

Teprve odpoledne mi na jednom studijním kruhu došlo, když tam velice laskavě hovořil jeden starší muž s prořídilými vlasy, že to vlastně byla odpověď na ten můj sen. Že mládí nezávisí na počtu vlasů na hlavě, ale na něčem jiném.

V Bhagavadgítě se píše:

„Ó, Ardžuno, ty se trápíš, protože tito králové a princové, kteří jsou s tebou spříznění, mají být tvou rukou usmrceni. Výmluvně hovoříš o dharmě, ale neuvědomuješ si, že moudří netruchlí ani pro živé, ani pro mrtvé. Mám ti říci proč? Nuže, ty truchlíš nad tělem, což je jediné, co se po smrti rozkládá. Trápil ses při změnách, kterými tvé tělo dosud procházelo? Dítě zmizelo v chlapci, chlapec v mladíkovi, mladý muž se ztratil v muži středního věku, ten ve starci a stařec ve smrti. Nikdy jsi neoplakával změny, které tak dlouho postihovaly tělo, proč tedy pláčeš nad touto změnou? Máš dnes stejné tělo jako když jsi byl chlapec? Kde je tvá kostra z doby, kdy jsi svázal Dhrištadjumnu? Ještě máš ten klukovský hrdinský čin v paměti, ale tělo, které to dokázalo, zmizelo! Podobně, ať utrpí tělo jakékoli změny, átma, záře pravé moudrosti, zůstává nesmrtelný. Být neochvějně v této moudrosti zakotven je známkou moudrých, džňání.“ tak pravil Krišna.

A tak se přestaňme trápit, pokud nám z hlavy mizí vlasy. Bez vůle Boží nám z hlavy nespadne ani jeden.

Co dodat? Táta si nedávno pořídil nového draka – akrobatického. Líčil mi, jak s ním dělá otočky. Už se těším, jak ho provětráme, až bude pořádně foukat.

S láskou Vás zdraví Martin Holla

Života běh

Byl jsem nedávno požádán, abych jako autor několika článků napsal do Poutníka nějaký text, ve kterém bych se stručně představil.

Narodil jsem se na podzim roku 1969 v nemocnici Ostrava – Vítkovice, která je kousek od Vítkovických Železáren, na Náměstí Republiky, vedle kostela z červených nepálených cihel a smyčky tramvaje č. 3 (tehdy to bylo možná jiné číslo). Současná Ostrava vznikla díky železárnám jako „šest vesnic pospojovaných tramvají“ – jak zaznamenal jeden místním vtíp.

Naše rodina žila v Hrabůvce – městské části, kde za Husákovské éry „reálného socialismu“ vyrostla velká satelitní sídliště. Hrabůvka je geograficky omezena na jedné straně haldou vytvořenou ze strusky – měsíční krajinou a na druhé straně Bělským lesem s mariánským pramenem a studnami, ze kterých se čerpá výborná pitná voda.

Vychodil jsem základní školu na ul. Klegova, následně Gymnázium Fr. Hajdy a poté vystudoval výkonovou elektroniku a elektrické pohony na VŠB u prof. Bradn-
stettera. V roce 1998 jsem se přestěhoval kvůli práci do Brna, kde žiju dodnes.

Duchovní cestě jsem se začal vědomě věnovat až v Brně po shlédnutí seriálu
Paměti Mystika od Eduarda Tomáše. Po několika letech hledání a bloudění jsem za-
kotvil v brněnské Unitarii, kde mne zaujaly zvláště meditace pana Bohumila Housera
a otevřené a přátelské duchovní prostředí, které zde nacházím dodnes.

ing. Pavel Sedlák

Stýskání

**Ulice s tichem stýskání
hodiny zmlkly v dřímotách,
vezmi si chvíli do dlaní,
nebude horká, nemusíš se bát.**

**Polykat svůj čas jako hrách,
psát denně za imaginárního jitra
divoké hodiny, které však
dnes jistě nevyjdou, možná ne ani zítra,
čas usazuje na nich prach.**

**Udice s rybou všech splněných přání,
hrách v přesýpacích hodinách.
Upláchla chytře před svítáním -
- ryba i s udicí na splněná přání.**

Jarmila Plotěná

Otazník

S růstem politické moci narůstá morální nemoc - bezmoc vědomí i podvědomí
vyvolaná duchovním bezvědomím. Anebo lze mluvit o osvícení politiků do jejichž
vědomí vstupují vlny Světla propojující je s Univerzem? Nastane čas, kdy politikové
si v temnotách světa uvědomí zářné zákonitosti stvoření. Poselství politikům po-
někud náročné - my obyčejní lidé uvažující, že jsme malý vesmír, jehož nitru se
otevřítá tajuplný svět. Či snadněji se vyjádřit: Rozpítváte-li hmotu, najdete Boha.
Slova A. Einsteina odhalují Boží energii veškerému stvoření - kromě těch, kteří se
vzpírají... Že by politikové byli hlouší a zaslepení vůči vlnám lásky, naděje a radosti

připlouvajícím k nám s nebeských výšin? Kdy odloží politikové mocenské vidění světa? A nevědomost před Bohem neomlouvá.

An, potřebujeme všichni proměnu vědomí - proti návykům destruktivního myšlení, emocí a slov... Kdo nese vinu, že tisíce let jsme zůstali na nejnižší příčce živočišného - pudového vědomí poháněného pudem po moci - pocitu mít - nikoliv „Být“ člověkem. Lze přitakat E. Frommovi, že když se otevřou náboženské a výchovně vzdělávací systémy ezoterním (skrytým) vědám zregenerují vědomí jednotlivců, naplní je moudrostí a světlem.

Lze se domnívat, že chování vnitřně opraveného člověka (u křesťanů vírou) božími zákony přijme současný Augiášův chlív?

Stačí na to pouhá slova dobré snahy (zpochybnitelné) že někdy budou nastoleny lidské principy soužití - neb zatím žijeme pouze provizoriem?

Vzkaz nejen politikům: nebraňme božím silám, které nám přinášejí moudrost ve věku Vodnáře, aby k nám promluvily v nitru, snažme se žít souvedením - svědomím sounáležitosti a s Prozřetelností.

Miluše Šubartová

Velikonoční pesach v Izraeli

Nezapomenutelné okamžiky vryté do podvědomé vrstvy paměti, oživené vzosným časem velikonočním odhalujícím šifru božího tajemství. Možno k nim přiřadit i dojmy z Izraele v době největšího židovského svátku - pesach - předcházejícího křesťanské velikonoce (pašije).

S odstupem času si uvědomuji, že nešlo o náhodu, když jsme s manželem byli pozváni v roce 1998 jeho přáteli - mesiánskými Židy do izraelského Tel Avivu. Bylo pro mě víc než pozoruhodné, že my jako křesťané jsme bylo přizváni k slavení pesachu sederovou večeří, kdy v rámci domácí bohoslužby se vzpomíná na vyvedení lidu Božího z otroctví egyptského Mojžíšem, který s hory Sinai přinesl desatero Božích přikázání - hebrejsky - přizvání k cestě návratu k Bohu, do rajské domoviny. Pociťovala jsem souznění staré a nové smlouvy Bible - Slova Božího, zakořeněné v příslibu vykoupení z otroctví hříchu.

Pesachový rituál respektuje Boží řád - Tóru, a z ní vyplývající seder - řád, pořádek pesachového večera připadajícího na 15. nissan do půlnoci, kdy v rámci vyprávění - Hagady - vyniká nejen spravedlnost, leč i pomoc Boží, projevující se zázraky (rozevřené moře, padající mana v poušti) jejíž důsledek je pozdvižení duše k Bohu.

Při uvítání pánem domu má pozornost padla na esteticky utvářené obydlí, do něhož prorážela z otevřených dveří zář vycíděného nádobí - pánví a kotlíků. Hostitelka, která zapalovala do lesku vycíděný sedmiramenný svícen (18 minut před západem slunce) vytušila telepaticky moji otázku a s jassem v očích vysvětlovala ne-

zbytnost čistoty zevní i vnitřní. Proto na dvoře dohořival oheň, v němž se spalovaly zbytky kvašeného chleba - chamec - symbolu nižší živočišné duše představující pudy, vášně, smysly, negativní emoce a myšlenky - symboly oddělení se od Božího řádu, způsobující hřích. Prožívala jsem vědomí, že jsme naroubováni na kmen Boží, který je zasazen nejen do krajiny vědomí historického, leč i duševního, a zejména duchovního. S tímto pocitem korespondoval slavnostně prostřený sederový stůl vyhlížející jako oltář připravený k bohoslužbě sederovou večeří, která musela skončit o astronomické půlnoci. A když jsem pohlédla oknem na svítící hvězdy na nebi, vycítila jsem posvátnost atmosféry nebeské, která spolu s anděli se snášela pozvolna svátostně do našeho světelného společenství.

Náboženský obřad předepsaný Hospodinem byl uveden slovy: Buď požehnan, Bože! Paschální hagada je nejstarší rituální kabalistický text zasvěcení do duchovní, mystické tradice, jejíž pochopení zprostředkuje poutavé vyprávění a osvěcuje srdce a mysl natolik, že vycítujeme nejen starozákonní význam o Bohu zjeveném vykupujícím, aby Ježíš svou obětí vylité krve beránka završil poselství velikonoc vykoupením světa z otroctví hříchu, smrti a pekla. Vyšehradská Hagada, již nasloucháme, potvrzuje že dříve než jsme byli my, okusil Bůh hořkost hříchu a připravil nám záchranu.

Sedíme za prostřeným sederovým stolem a kromě hostitelů a jejich početné rodiny vycítujeme odlesk andělů vznášejících se tajuplně v prostoru, v němž nás utvrzuje i paní domu, že posvátné síly andělské prolínají prostorem, aby zprostředkovaly porozumění vyprávěné hagady a posléze obřadu v synagoze: o očistě duše a jejím duchovním povznesení s vizí její aktivity natolik, aby temnoty světa se prosvětlyly. Vysvobození z otroctví hříchu připomíná i sederový talíř. Ústředním pokrmem je - maces- nekvašený chléb - symbol duše oproštěné kvasu hříchu, který jedli Izraelci při odchodu z Egypta vedeni Mojžíšem. Macesy jsou obloženy ingrediencemi - zro'a - jehněčí maso - symbol obětovaného beránka, chrámové oběti vyvrcholené vykupitelskou obětí Ježíše. Bejca - velikonoční vejce - vzpomínka na zbořený chrám, na význam niterné bohoslužby čistým srdcem, maror - hořké byliny symbolizující hořkost v egyptském otroctví, charoset - směs jablek, hrušek, oříšků, hroznů a skořice - symbol malty, kterou Izraelci vyráběli při nucených pracích poroby, leč i sladkost osvobození a vymanění se z otroctví - vstříc svobodě po deseti ranách způsobených Hospodinem tyranskému faraonovi. Karpes - zelenina, brambory, syrová cibule namáčené v slané vodě symbolizují prolité slzy v otroctví současně s radostí očekávání spásy obětí Ježíše a jeho zmrtvýchvstání. Sederová večeře připomíná poslední večeři Páně, kterou slavil Ježíš s učedníky, když vyslovil: Já jsem chléb života. Kdo přichází ke mně nebude nikdy hladovět, ani žíznit. (Jan 6, 35) Víno a vinný kmen je symbolem radosti a štěstí. (žalm 104, 15) Proto se popíjejí čtyři poháry. První pohár na paměť vysvobození z otroctví egyptského - otroctví hříchu, druhý pohár soudu spojený s památkou na Ježíše, který vypil pohár hořkosti odsouzení na vyhlazení hříchů světem způsobených. Třetí pohár na boží jiskru vládnoucí duši (jecer - hara) označovaný jako duchovní exodus, po němž následuje vypití poháru čtvrtého - s vizí rozvinutí duchovního potenciálu s pomocí Boží a službou Bohu. Následuje omytí rukou urchac, kdy mesiánští Židé spolu s křesťany si připomínají svatou večeři Páně,

kdy Ježíš umýval učedníkům i nohy se slovy: sluha (učeň) není větší než jeho Pán (Mistr) a posel není větší než ten, kdo ho poslal. (Jan 13, 14 - 17)

Následné požehnání vyslovuje předsedající hostitel slovy: Požehnaný jsi Hospodine Bože náš, králi vesmíru, který jsi nás posvětil krví Ješuy a přikázal nám jíst nekvašené chleby, pomnit na duchovní chléb, který máme v Ježíši. (2 Pt 1, 3)

Nirca - řád velikonoční večere je u konce po doznění žalmů a svátečních zpěvů o vykoupení z hříchu, o obrácení - očistě a návratu k Bohu, vylitou krví Beránka Božího. Předsedající končí slovy: Ješua, beránek Boží, byl obětován, zemřel a vstal. Blíží se den s modlitbou... Sborově se modlí všichni zúčastnění: Bože, postav svůj duchovní dům brzy (Maran - atha, přijď brzy, Pane Ježíši! Do času očekávání se promítají slova apoštola Lukáše (Lk 21, 24 - 28) o Božím požehnání a moci (maca), které vnáší do zranitelného života lidského - duchovní rozměr života božského.

Prožití velikonočního svátku - pesach - spolu s mesiánskými bratry a sestrami byl nezapomenutelný zážitek pochopením, že s nimi jako křesťané sdílíme kořenovou duchovní tradici o spáse, která přichází od Boha prostřednictvím Ježíše Krista. Rabínská moudrost potvrzuje duchovní podstatu pesachu, jehož podstatu jsme vycítili jako hluboce skrytou mysterijní neb je zakotvena jako Boží dech v esoterní tradici moudrosti mudrců Kabaly. Potvrdili jsme si, že společná bohoslužba křesťanů a mesiánských Židů, byť je o pesachu, umožňuje vzájemné sblížení, poznávání duchovního odkazu Staré a Nové smlouvy s vyloučením polemické konfrontace čeřící hladinu porozumění, možností učit se poznávat a žít Tóru - zákon Boží (desatero), jak objevovat Boží jiskru v sobě pomocí Talmudu - duchovního komentáře biblické staré a nové smlouvy.

Toto nadějeplné setkání vyprovokovalo naše hlasivky, abychom při loučení sborově zapěli: Hevenu šalom alechem - Mír buď s námi se všemi!

Milúše Šubartová

Nezapomenutelný výlet

„Tak Pepi, zítra jedeme,“ špitla mi do ucha Iva. „Myslel jsem, že až za týden,“ pokusil jsem se zaprotestovat. „Ne, ne, zítra v sobotu, vlak jede v 9:58 a mohl bys být ve vestibulu u schodiště hlavního nádraží v 9:40,“ jako generál zavelela Iva a vtiskla mi do ruky lísteček s napsanými časy a místem, abych náhodou nezapomněl. „Nejsem si jistá, že by jsi vstal včas a nastoupil v Židenicích a já nemůžu jet sama.“ Odporovat bylo vcelku zbytečné, neboť účel cesty byl už dohodnut a já měl fungovat jako nosič, dejme tomu jako kuli, i když ne přímo v Himálajích, ale jen v naší dosti civilizované Vysočině a šlo o odnos docela prozaický - jablka.

Cílem cesty byly Dolní Loučky - to vlakem, Horní Loučky pak pěšky. Už v tramvaji se dalo zahlédnout, že něco padá, zpočátku jemně a později hustěji a hustěji. Když jsme se ocitli na nástupišti, otázal jsem se Ivy, jestli má přibalené sněžnice.

Odpověď byla, jak jinak, záporná. Sněží a nepřestává, i když v lednu a únoru po vložce nebylo památky.

Sněží bez ohledu na začátek března a za okny ubíhá stále více bílá krajina. Dolní Loučky jsou už zachumelené, brodíme se sněhem a další se stále sype. Od zastávky je pořádný sešup, říkám Ivě, že mě bude muset chytat, protože mám do sněhu naprosto nevhodné obutí, polyuretanové podrážky na sněhu umí pěkně klouzat. Naštěstí v čerstvém sněhu se dalo sejít sice obezřetně, ale bez větších obtíží. Zato Ivě se na kolečka u kabely nabaluje tolik sněhu, že se přestávají otáčet a drhnou a zpomalují postup. U prvních chalup se ptám mladé paní na zápraží kudy do Horních Louček. Iva doplňuje otázku, zdali kostelní věž vyčuhující nad střechami na druhé straně údolí je v Horních Loučkách.

Kostel je jeden společný pro obě vesničky. Když jsme se po minutě jednoho orientačního bodu - totiž hospody - ocitli u kostelíka, Iva znejistěla, protože okolí jí nezapadalo v podvědomí uložené topografii. Nezbylo než se znovu zeptat a z odpovědi vysvítá, že musíme šlapat ještě notný kus dál do kopce až ke kapličce a naproti bydlí i ti Polánikovi, co prodávají jablka. Po dalším pochodu přicházíme na náměstíčko ke kapličce a Iva určuje potencionální stavení, kde s Miladou už jednou pro jablka byla - ale to jeli autem. Vrata z boku jsou zavřená, údajně i branka zepředu. V sousedním domku nás vítá jen huňatý pes, jinak nikdo není doma. Zkoušíme to ještě o kousek dál, po delším zvonění vychází starší paní a směřuje nás nazpátek ke žlutému stavení. Iva obchází kolem branky jako mlsná kočka, zvonek u branky není, ale jak vidím až u vchodových dveří.

Pokládám ruku na kliku u branky a k úžasu Ivy se branka otevírá, cesta je volná a za chvíli nás vítá hospodář a odvádí přes dvůr do hospodářské části, kde si můžeme nabrat ekologicky pěstovaná jablíčka. Prý jsou to poslední a méně vzhledná, nevhodná k prodeji. Tašky máme za chvíli plné a po zaplacení se nás hospodář ptá, kde máme auto. S úsměvem sdělujeme, že jsme přijeli vlakem a hospodář ihned nabízí odvoz na zastávku. Po krátkém dohadování jsme naloženi, motor si pobrukuje a hospodář říká, že stejně se potřebuje zastavit v sokolovně. Během několika minut stojíme pod kopcem na cestě k zastávce. Děkujeme za odvoz, auto mizí mezi domy.

Vtom Iva vzdechla, že si tam ve stodole zapomněla hůl, na kterou je tak zvyklá. Co teď? Vynesli jsme zvolna zavazadla na peron. Do odjezdu vlaku zbývala asi hodina a půl. Probírali jsme různé možnosti: hůl oželet a zakoupit novou, napsat a požádat o posláni poštou nebo pro ni dojít - přibližně tři kilometry nazpátek z kopce a do kopce.

Cesta nebyla právě příjemná, čvachtanice na silnici, uhýbání do hlubokého sněhu před projíždějícími auty, aby člověk nebyl ohozen až po uši. No zkrátka indiánský pochod byl korunován úspěchem, v daném stavení byli doma, hůl nalezena a kdyby byla delší mohl jsem se cestou o ni opírat. Na zastávku jsem dorazil přibližně 20 minut před příjezdem vlaku. Neodpustil jsem si malé zalaškování, když jsem hůl skryl opodál a Ivě s vážnou tváří sdělil, že bohužel nikdo nebyl doma. Smutek byl záhy vystřídán radostí ze shledání a nenarušila to ani peprná poznámka, že když někdo nemá v hlavě, musí mít v nohách - v tomto případě ovšem v mych.

Můj výkon byl odměněn chutnou svačinkou, pak přisupěl vlak, nastoupili jsme a v hovoru mířili k Brnu, zatímco v sluncem ozářené krajině během chvilky nebylo po sněhu ani památky.

I takový může být unitářský výlet.

Josef Hepp

Hledám Tě a volám v temnotách...

**Zasažen písni, když rodí se den
hledím zpětně do lůna stvoření,
kde boří se zdání, iluze a klam...**

**Jen symboly vesmíru konturou světla zahoří
leč na závaží vah trčí ohon proradných slov -**

**Nikoliv daleko do jarních závanů s paprsky hrotů hřejivých -
A přece chybí nám - někdo...**

**Chybí ten, který tě drží za ruku
chybí ten, který tě vytahuje z jámy
chybí ten, který ti utírá slzy
chybí ten, který tě zdvihá z prachu...**

**Hádanko zvědavá, zmatená v labyrintu světa
s nebes se usmívá rozvinutá věta:**

Já, Hospodin tvůj, hledám tě a volám v temnotách

- kde jsi?

Čekám tě na bludných cestách - ozvi se!

Vždyť než jsi byl ty - čekal jsem a čekám na tebe

- dosud stále...

Miluše Šubartová

O vědcích a vědátorech

Když se řekne vědec, můžeme si představit člověka v bílém plášti, který uvažuje vždy přísně logicky, člověka, který vše neomylně zaškatulkuje do známých kategorií, člověka jehož životní náplní je vysvětlit těch pár „nepodstatných drobných nesrovnalostí“, kterým současná věda sice dosud zcela nerozumí - ale již se na tom intenzivně

pracuje. Takový tvor samozřejmě odkládá bílý plášť jen když jde spát a je v podstatě bez emocí, vždy naprosto seriózní a důvěryhodný ... jako věda sama.

Jistě existuje mnoho lidí, kteří se přinejmenším ve své pracovní době tomuto ideálu do jisté míry přibližují, rovněž nelze zpochybnit, že je to práce záslužná a potřebná. Když se však podíváme blíže na životy „otců vědy“, mnohdy zůstaneme překvapeně stát. Sami lidé, kteří k vědeckému myšlení a škatulkování pokládali základy, se až podezřele často jakémukoli škatulkování sami vymykají a rovněž způsob jejich myšlení byl originální, neopakovatelný a nekonformní.

Zjistíme například, že Isaac Newton během svého života napsal více náboženských traktátů než vědeckých prací, že se zabýval alchymii a že byl vegetarián. Pro unitáře může být zajímavé, že odmítal svatou trojici a přikláněl se spíše k myšlence jednoty. Jeho odklon od vědy byl možná způsoben i tím, že musel věnovat mnoho síly na obhajobu svých zásadních objevů z oblasti optiky, protože se je podle jeho popisu nepodařilo přesně reprodukovat.

Mystikové pravděpodobně zaznamenají výroky Alberta Einsteina, které naznačují, že jeho epochální fyzikální objevy byly mimo jiné umožněny prožitkem hlubokých meditačních stavů, které mu dovolily přinejmenším částečně se odpoutat od času a prostoru a získat tak určitý nadhled. Rovněž nelze přehlédnout jeho pozdější skepsi ke schopnosti lidstva použít vědu a techniku ke svému prospěchu. Prozrazuje ji například svým výrokem, že kdyby věděl, že jeho teorie povede k objevu atomové bomby, stal by se raději hodinářem.

Také nositel Nobelovy ceny, velký experimentátor a současně vynikající popularizátor fyziky Richard Feynman připomíná ve své autobiografii všechno možné, jen ne strnulého dogmatika. Zjistíme, že věda pro něj byla spíše než posvátnou krávou, velkým životním dobrodružstvím. Ve své knize „To snad nemyslíte vážně, pane Feynmane“ mimo jiné popisuje své setkání s Uri Gellerem, který je známý svými paranormálními schopnostmi. Ve Feynmanově přítomnosti se Gellerovi nepovedlo ohnout svou psychickou silou lžičku – což popsalo mnoho jiných lidí. V tomto bodě by asi většina našich vědců škodolibě zajásala a konstatovala, že Geller je podvodník. Ovšem zkušený experimentátor (a znalec kouzelnických triků) Feynman končí u konstatování, že to v jeho přítomnosti nešlo.

A co teprve Kurt Gödel, nepochybně jeden z největších matematiků dvacátého století. Proslulost mu přinesla Gödelova „pesimistická věta“ o neúplnosti, ukazující, že každý axiomatický systém, který je dostatečně silný na to, aby popsal aritmetiku celých čísel obsahuje tvrzení, která jsou formálně správná, ale nemohou být v daném axiomatickém systému dokázána ani vyvrácena. Jinými slovy, každá netriviální matematická teorie obsahuje nerozhodnutelná tvrzení. O Gödelovi je mimo jiné známo, že se později zabýval také matematickým důkazem existence Boha, který však nepřednesl široké veřejnosti, protože si nebyl zcela jistý správností předpokladů (byl zveřejněn až po jeho smrti).

Jestliže poctivě hledáme pravdu, pak nezbyvá než tiše naslouchat vlastní intuici a poctivě pozorovat svět i zrcadlo vlastní mysli, ve kterém se odráží. Kdo argumentuje proti „vědeckému úhlu pohledu“, nebo dokonce „z vědeckého úhlu pohledu“, měl by

si uvědomit, že naše představa o vědcích může být (a mnohdy také bývá) notně zkreslená. Kdyby byli velcí vědci zkosnatělými dogmatiky, sotva by se jim podařilo dojít ke svým objevům. Než se příště pohádáme o „své pravdě“, zamysleme se nad tím, zda se náhodou nenacházíme v oblasti „nerozhodnutelná“, která je dnes dokonce exaktně matematicky prokázána. Existují skutečnosti, které mohou být plně vyjádřeny pouze mlčením.

Ing. Pavel Sedlák

„CIMPRlich“ aneb (budoucí) autor o sobě

Autor je si vědom, že je = Jsem si vědom, že jsem: pro většinu lidí velmi protivný. A to proto, že „trpím“ určitou (pro většinu lidí velmi odpornou) duševní chorobou, totiž *perfekcionismem*. Holt jsem *puntičkář*. A nad to „*co na srdci, to na jazyku*“. A také různé chyby mne hned „*praští přes oči*“. A rád na ně poukazuji. Todlensto vše dohromady ze mne dělá pro většinu lidí)* velmi nepřijemného, ba odporného, člověka. []*: Ano, skutečně jen „pro většinu lidí“, neboť jsou vzácné (=sporé) výjimky. Např. bylo nás 5 kamarádů často se stýkajících, kteří jsme se navzájem upozorňovali na chyby, kterých jsme se byli dopustili – a to otevřeně, ovšem slušnou formou. A upozorněný upozorňujícímu za upozornění poděkoval, neboť si byl vědom toho, že takové upozornění mu může pomoci k *růstu jeho osobnosti*.]

Jedna příbuzná mi říkávala: „... nebuď tak **cimprlich!**“. Když mi toto řekla poprvé (a já to vlastně slyšel poprvé od ní a asi již od nikoho jiného), tak neznaje významu tohoto rčení jsem se jí dotázal cože to „cimprlich“ znamená; odpověď: „No přece cimprlich!“ A když jsem jí později sdělil, že jsem ve slovníku našel, že „zimperlich“ [čti: cimprlich] znamená „upejpvavý“ [později jsem našel více významů], stal jsem se pro ni ještě mnohem odpornější, než jsem byl dříve. Až z kontextu jsem pochopil, že v uvedeném rčení „cimprlich“ znamená snad „puntičkář“ či „háklivý“.

Vzpomínám: Když jsem např. před několika roky poslouchal rozhlasový pořad o modernizaci výuky a přednášející kantorka se vyjadřovala značně „nekulturně“ (což mi „drásalo nervy“), tak jsem rozhlasový přijímač raději vypnul.

Nyní se chystám [a to již dlouho!] napsat řadu článků či glos, zejména rétorických (v nichž bych se zaměřoval především na stránku sémantickou [= významovou] – na rozdíl od většiny autorů, kteří mluvíce o rétorice mají na mysli stránku technickou), v nichž bych si všimal nedostatků, kterých se lidé často dopouštějí, příp. napsat i něco (zcela) jiného, totiž řadu logických úloh a příběhů převážně „ze života“; věřím, že obé by mohlo přispět k růstu osobnosti (aspoň některých) čtenářů [viz pozn.]* v l. odst.]. V „skrytu duše“ doufám, že většina čtenářů to v tomto smyslu laskavě přijme.

Poznámka (=prosbá): Uvítám [v souladu s pozn.]* každé upozornění na (byť domnělý) nedostatek (v mých pracích, ba v jakékoliv mé činnosti), ba budu za ně

vděčen. Též uvítám i doporučení námětů k rozpracování (a doporučujícího, pokud si to nezakáže, bych rád uvedl jako autora podnětu k práci).

RNDr. Milan Lustig

***Errata** - Druhý odstavec odspodu na str. 8 v březnovém čísle Poutníka měl znít: I švédský mystik a vizionář S. Svedenborg (1668 - 1772) zjevuje, že člověk je tělem oděný duch, vede zápas ve svém nitru o blaho duše, již se dotýká milost Boží. I když dnešní doba nese znamení Apokalypsy - v Bibli Staré smlouvy proroci Izaijáš, Jeremiáš a Ezechiel, v Nové smlouvě Zjevení sv. Jana představují vesmírné informační pole předjímající v znameních časů třibení dle smlouvy Boží: spásu Synů světla a zatracení synů démonických temnot.*

ÚŘEDNÍ HODINY:

duchovní Jarmila Plotěná:

středa, čtvrtek 15:00 – 21:00
pátek 15:00 – 20:00

tajemník Josef Hepp:

pondělí, čtvrtek, pátek 14:00 – 20:30
úterý, středa 10:30 – 17:00

PROGRAM NA DUBEN 2007:

PONDĚLKY 17:00 – 18:30:

Cvičení pránájámy, relaxace, koncentrace a meditace – vede Josef Hepp

STŘEDY (od 17 h.): Unitářský seminář rev. Mgr. Jarmily Plotěné

SLUNEČNICE – UNITÁŘSKÉ ROZPRAVY O DUCHOVNÍCH TÉMATECH

Na začátku každého semináře se můžete zúčastnit logické rozcvičky RNDr. Milana Lustiga.

STŘEDA 25. 4. (od 17 h.):

RNDr. Milan Lustig:

FIBONACCIO ČÍSLA aneb JAK SE MNOŽÍ KRÁLÍCI

Ve středu 11. 4. od 15:00 do 16:45 má v naší společenské místnosti svoji akci společnost Psyché (křesťanská mystika).

STŘEDA 18. 4. (od 17 h.):

Ivo Koukol:

RUDÁ PLANETA MARS – BŮH VÁLKY, PORTRÉT PLANETY

PROGRAM NA MĚSÍC DUBEN 2007

**Shromáždění se konají na Staňkově 18a (budova OSC a. s., 3. patro)
tramvaj čis. 1, 6 a 7 směr Řečkovice, zastávka Hrnčířská**

6. 4. 17:00 – 19:00 ing. Luděk Hudec:

PŘEDPOKLADY K NASTOUPENÍ CESTY

13. 4. 17:00 – 19:00 RNDr. Milada Škárová:

ANNA PAMMROVÁ – DUCHOVNÍ CESTA TĚŽKÝM POZEMSKÝM ŽIVOTEM

20. 4. 17:00 – 19:00 rev. Mgr. Jarmila Plotěná:

POSTMODERNISMUS A LIBER. NÁBOŽENSTVÍ

27. 4. 17:00 – 19:00 ing. Eva Dobšíková:

KDO JSOU ŽIDÉ - beseda nad knihou presidenta Federace žid. obcí v Německu

4. 5. 17:00 – 19:00 RNDr. Milada Škárová:

ANTIEVA ANNA PAMMROVÁ - „ŽENSKÁ OTÁZKA“

11. 5. 17:00 – 19:00 rev. Mgr. Jarmila Plotěná:

PUTOVÁNÍ A PROBUZENÍ

Děkujeme všem dárcům za finanční příspěvky na našich akcích.

POUTNÍK – nábožensko-filozofická revue;

vydává: Obec unitářů v Brně, Staňkova 18a, 602 00 Brno;

e-mail: unitaria.brno@volny.cz; tel.: 549 210 854; www.unitaria.cz;

**Odpovědná redaktorka ing. Miluše Šubartová; redakce: rev. Mgr. Jarmila Plotěná;
Mgr. Dan Novotný; ing. Pavel Sedláček; technická redakce (DTP): Josef Hepp.**

Nevyžádané články se nevracejí.

MK ČR E 16083